

2016RGW23

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water d.d. 7 maart 2016 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Voorzitter: mw. J.C.V. Vaessen;

Leden van GS: drs.ing. P. van den Berg, drs. R.W. Krol, mw. A.M.A. Pennarts en mw. mr. J. Verbeek-Nijhof;

Commissieleden: mw. F.M. Arissen (PvdD), drs. J.G. Boerkamp (D66), mw. Drs. A. Dekker (D66), H. van Deún (PVV), mw. drs. N. Eijsbroek (VVD), mw. Ir. A.A. Ens (VVD), H.P. van Essen (GroenLinks), drs. J. Germs (VVD), drs. C. de Heer (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. H.J. Keller (PvdD), mw. T. Koelewijn-Koelewijn (CDA), mw. E. Kotkamp (GroenLinks), P.C. Kroon MSc (GroenLinks), drs. C. de Kruijf (PvdA), P. van Leeuwen (SGP), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), mw. M.G. Noordenbos (SP), ing. T. Oosterom (CDA), P.D. Overkleef (D66), mw. A.M. Poppe (SP), A.Ph.J. Richter (50PLUS) en drs. W.J. Ubaghs (PVV);

Van ambtelijke zijde aanwezig: E. Bok (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag);

---

1. ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Vaessen, opent de vergadering met een woord van welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Broere en de heer Van Kranenburg.

De heer Ubaghs meldt dat hij de vergadering om 15.30 uur zal verlaten, wegens verplichtingen elders.

1.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

De heer Boerkamp constateert dat de agenda voor deze vergadering redelijk beperkt is, maar dat toch wordt vastgehouden aan een begintijd van 13.00 uur. Het heeft zijn persoonlijke voorkeur de RGW-commissievergaderingen met een korte agenda om 14.00 uur te laten starten, zoals voorheen te doen gebruikelijk was. Voor zijn werk heeft kan hij de ochtend beter benutten dan het eind van de middag.

Mevrouw Kotkamp pleit ervoor de vergaderingen steeds op een zelfde tijdstip te laten starten, dit om verarring te voorkomen.

De heer Van Leeuwen is voorstander van een begintijd van 14.00 uur, mits de vergaderagenda dat toelaat.

De heer Ubaghs sluit aan bij het voorstel van de heer Boerkamp.

De heer Van Oosterom memoreert dat er op maandagochtend vaak infosessies worden gehouden. Een begintijd van de commissievergadering om 13.00 uur sluit daar mooi op aan. Ook is het dan prettig op tijd te kunnen eindigen en voor de files uit naar huis te kunnen gaan.

Mevrouw Eijsbroek vindt een aanvangstijd van 13.00 uur plezierig. Dat biedt enige uitlooptijd, omdat zij vaak avondvergaderingen heeft en daarvoor al om ca. 18.00 uur moet vertrekken.

Mevrouw Hoek wijst erop dat werksessies op de maandagochtend nogal eens uitlopen, vooral wanneer deze extern plaatsvinden. Het geeft veel druk om dan op tijd aanwezig te zijn voor de commissievergadering. Wellicht kan er in zo'n geval, bij uitzondering, wat later gestart worden.

De voorzitter zegt toe dat zij de op- en aanmerkingen mee zal nemen naar het Presidium.

De voorzitter verwijst voorts naar agendapunt 3.1, delegatie nautisch beheer (wijziging Waterverordening provincie Utrecht 2009). In het statenvoorstel wordt gevraagd de ontwerpbesluiten vast te stellen. Zij stelt voor dit agendapunt rechtstreeks als sterstuk te agenderen voor de PS vergadering van 21 maart. Vooraf bestaat er de mogelijkheid tot het stellen van vragen via een schriftelijke vragenronde.

De VVD, de PvdA, D66, het CDA en de PvdD sluiten zich bij dit voorstel aan.

De heren Van Déun en Van Leeuwen laten weten dat de PVV politieke vragen over dit agendapunt wil stellen. Derhalve wordt besloten dit agendapunt inhoudelijk te behandelen.

1.3 Mededelingen

Van Braam Houckgeestkazerne in Doorn

Gedeputeerde Van den Berg geeft aan dat de daadwerkelijke ontwikkeling van de marinierskazerne in Doorn niet voor 2021 te verwachten valt. Het rijksvastgoedbedrijf, de gemeente Doorn en de provincie Utrecht hebben daarvoor een plan van aanpak opgesteld. Dat ontwikkelingskader is ook naar deze commissie gezonden; daarin wordt de procesplanning op hoofdlijnen geschetst. Het doel is eind 2016 een ontwikkelingskader gereed te hebben. Dat is ook vastgelegd in de intentieovereenkomst met het rijksvastgoedbedrijf die tot doel heeft tot herbestemming van het terrein te komen, een en ander in goede samenwerking. De concrete functionele invulling en de programmering van het gebied is dan nog niet aan de orde. De participatie, mede naar aanleiding van een motie die in de raad van de Utrechtse Heuvelrug is aangenomen, vormt een belangrijk onderdeel van de aanpak en van de leidraad die wordt opgesteld. Het participatieplan zal naar verwachting in april gereed zijn; de uitvoering kan in juni starten. Het uitgangspunt is die participatiebreed uit te voeren, dus breder dan alleen de omgeving. Spreker verwijst in deze ook naar de vragen die door de SGP gesteld zijn. Een werkbezoek van PS aan de Van Braam Houckgeestkazerne is reeds gepland op 20 juni, in samenhang met de raadsleden.

BOB-procedure winkelleegstand

De voorzitter memoreert dat er vorige week een sessie over de winkelleegstand heeft plaatsgevonden, betrekking hebbend op de O van oordeel uit het BOB proces. Uit die bijeenkomst zijn twee sporen voortgekomen:

- ***de herijking van de PRS.*** De input uit de meeting van 29 februari kan worden meegenomen in de nieuwe PRS. Besloten is geen nieuwe plannen in bestemmingen buiten bestaande winkelgebieden te ontwikkelen, omdat er binnen bestaande winkelgebieden nog voldoende ruimte is en de periferie voldoende mogelijkheden biedt.
- ***Retailaanpak*** GS werken aan een beleid voor de retailaanpak dat in 2017 vorm gaat krijgen. Het beleid zal diverse malen in de commissie terugkomen. Dat betekent dat de O-fase nog niet is afgerond. In de commissievergadering en wellicht ook apart met de woordvoerders zal daar meermaals over worden gesproken. Voor de zomer zullen er in het kader van de retailaanpak een aantal stappen worden genomen langs de drie sporen:
  - Samenwerking Markt-Overheid

- Ruimtelijke spoor
- Herstructurering en transformatie.

Mevrouw Kotkamp wijst erop dat er tijdens deze BOB bijeenkomst niets is besloten maar dat de aanwezigen advies aan GS hebben uitgebracht.

Dit wordt door de voorzitter beaamd.

1.4 Verslag commissievergadering RGW 18 januari 2016

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

1.5 Rondvraag

De heer De Heer deelt mede dat de vogelbeschermers 2016 hebben uitgeroepen tot **jaar van de kievit**. Daar is genoeg reden voor want het aantal broedparen van deze weidevogel is in 20 jaar gehalveerd en de populatie gaat nog steeds 5% per jaar achteruit. In het jaar van de kievit duikt de prangende vraag op of deze vogel een betere bescherming verdient en meer geld in het agrarisch natuurbeheer. Tot nog toe concentreert het Utrechtse weidevogelbeleid zich heel erg op de bescherming van de grutto. De grutto heeft andere eisen dan de kievit, omdat de kievit ook een akkervogel is. Sommige agrarische natuurverenigingen staan in de startblokken om projecten te starten die gericht zijn op de eisen van de kievit. Spreker heeft begrepen dat de provincie Utrecht die projecten nog niet wil steunen. De ChristenUnie pleit niet voor een apart kievitbeschermingsplan maar wel is hij benieuwd naar de keuze om voorlopig alle kaarten op de grutto te zetten. De komende maanden vinden er bijeenkomsten plaats over weidevogels en weidevogelprojecten en GS zullen ongetwijfeld veel adviezen en suggesties meekrijgen. Hij vraagt of al die adviezen en suggesties kunnen leiden tot een korte notitie waarin wordt beschreven wat de provincie zou kunnen doen voor de kievit, dus een doorkijkje voor het beleid in de komende jaren, mede in het licht van de presentatie over de natuurvisie die voorafgaand aan deze vergadering plaatsvond. Spreker hoopt op een kievitomezwaai in het beleid. Hij hoopt dat de notitie beschikbaar komt voordat de budgetten voor het komende jaar worden verdeeld.

Gedeputeerde Krol zegt toe dat de door de ChristenUnie gevraagde notitie er zal komen. De essentie van het provinciale werk wat betreft weidevogels is dat er niet slechts één soort wordt bediend. Het gaat om een integrale aanpak van weidevogelbeleid dat zowel ten goede komt aan de grutto maar ook aan de kievit. Zijn notitie zal antwoord geven op de vraag van de heer De Heer, rekening houdend met de eisen van de nieuwe Wet Natuurbescherming.

Mevrouw Keller merkt op dat er op 30 januari jl. een artikel in het AD is verschenen over het feit dat D66, VVD en burgervertegenwoordiging Heuvelrug in de gemeenteraad van Utrechtse Heuvelrug geen noodzaak zien voor een **ecoduct over de N227**. Deze drie partijen stemmen pas in met een bestemmingswijziging van het terrein als de provincie met een betere onderbouwing komt voor de noodzaak van de tunnel. De gemeenteraad neemt naar aanleiding van de extra onderbouwing van de provincie binnenkort een besluit. De PvdD stelt de volgende vragen:

- Gaat de provincie zich extra inspannen om de gemeente te overtuigen van nut en noodzaak van dit ecoduct?
- Laat de gedeputeerde de aanleg van het ecoduct toch doorgaan wanneer de gemeenteraad van Utrechtse Heuvelrug tegen de aanleg van het ecoduct stemt?

Gedeputeerde Krol memoreert dat er op 2 maart een bijeenkomst plaatsvond waarbij medewerkers van de provincie Utrecht en raadsleden bijgepraat zijn over de keuzes van de provincie voor ecoducten. Er is er een aantal ecoducten geschrapt, maar er zijn ook ecoducten overeind gehouden. Ingegaan is op de redenen daarvan en de gedachten achter het rijksmeerjarenprogramma ontsnippering natuur, op de ecoducten die al zijn gerealiseerd en hoe deze functioneren. Hij heeft de indruk dat de informatieachterstand daarmee is verminderd maar dat wordt pas definitief bekend bij de besluitvorming. Spreker wil daar niet op vooruitlopen maar er is een poging gedaan om de raadsfracties zo goed mogelijk te informeren over nut en noodzaak en kwaliteiten rondom ecoducten.

In het afsprakenkader van de provincie staat dat er voor infrastructuur rondom provinciale wegen ook provinciaal ruimtelijk instrumentarium mag worden ingezet. Tot nog toe heeft de raad en de wethouder van Utrechtse Heuvelrug gezegd dat ze er in geloven en het proces graag in eigen hand houden. Spreker steunt dat proces en wil dat ook niet met uitspraken gaan verstoren. Wel memoreert hij het akkoord dat in 2011 is gesloten wat betreft de aanleg van dit ecoduct; dat werd in 2015 herbevestigd. Het lijkt hem ondenkbaar dat dit ecoduct niet gerealiseerd zou gaan worden.

Mevrouw Poppe heeft schriftelijke vragen gesteld over **subsidie voor jonge boeren**. Op radio TV Utrecht kwam aan de orde dat er een subsidie van € 900.000,- beschikbaar is voor jonge boeren, om ze een steuntje in de rug te geven. De SP vraagt waar die € 900.000,- vandaan komt. Hebben PS daarmee ingestemd, zo ja, wanneer dan? Welke Europese regeling wordt bedoeld en wat zijn de richtlijnen waaraan moet worden voldaan om voor dit geld in aanmerking te komen? Hebben duurzame jonge boeren, die hun bedrijf nog duurzamer willen maken, voorrang? Hoe worden deze gelden verdeeld?

Gedeputeerde Krol antwoordt dat de helft van de € 900.000,- afkomstig is uit de Europese POP 3 middelen (het Europese fonds voor plattelandontwikkeling). De overige € 450.000,- komen uit het programma Agenda Vitaal Platteland van de provincie zelf. PS hebben op 21 september 2015 ingestemd met de POP 3 verordening 2014-2020 en in deze verordening staan de maatregelen genoemd waaronder die voor jonge landbouwers; fysieke investeringen in verduurzaming van agrarische ondernemingen van jonge landbouwers. GS hebben die regeling opengesteld op 9 februari 2016.

De criteria waaraan men moet voldoen, zijn op de provinciale website terug te vinden, o.a.: niet ouder dan 40 jaar, een erkend landbouwkundige opleiding hebben, minimaal 3 jaar werkervaring op een landbouwbedrijf, het moet het eerste bedrijf zijn waar iemand bedrijfshoofd is en betrokkene dient te beschikken over daadwerkelijke langdurige zeggenschap over het landbouwbedrijf.

Gevraagd werd of jonge boeren, die nog meer duurzaamheid willen, voorrang krijgen. Spreker licht toe dat er 14 investeringen in het systeem staan. Iedere investering heeft een score. Die scores zijn tussen de 12 provincies afgestemd. De regeling staat open van 1 maart tot 15 april en geïnteresseerden kunnen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (het betaalloket) een aanvraag indienen. De onderdelen van de plannen krijgen vervolgens scores en leiden tot een bepaalde ranking. Wanneer die ranking goed scoort kan men in aanmerking komen voor een maximale subsidie van € 20.000,- totdat het subsidieplafond van € 900.000,- is bereikt. Het gaat om maatregelen die specifiek gericht zijn op beginnende ondernemers in het landbouwbedrijf. De maatregelen moeten altijd een relatie met duurzaamheid hebben. Dat past uitstekend bij de landbouwvisie van PS.

De heer Boerkamp gaat in op de zorg van **landgoed Bloemendaal** en de ontwikkeling daarvan door LekstedeWonen. Een jaar geleden heeft de toenmalige gedeputeerde RO op vragen van D66 geantwoord dat de provincie redelijk kritisch was over de plannen in Vianen, gelegen tegen het buurtschap Helsdingen. Inmid-

dels zijn die plannen aangepast en is er een presentatie van de plannen geweest. De bebouwing komt zelfs niet in het buurtschap maar in het open land, buiten de rode contour. Hij is benieuwd hoe de provincie daar nu tegen aan kijkt.

Gedeputeerde Van den Berg zal nagaan in hoeverre deze plannen bij het provinciale beleid passen. Hij zal daar op terugkomen.

De voorzitter deelt mede dat de gemeenten Woerden heeft gevraagd om in overleg met PS te gaan over de benodigde schuifruimte ten bate van de **revitalisering van bedrijventerreinen**. De VVD, de PVV en de SGP hebben zich daarvoor inmiddels aangemeld. Ter vergadering sluiten ook D66, het CDA, de ChristenUnie, SP en 50plus daarbij aan.

De heer De Kruijf begrijpt dat gevraagd wordt om als PS in overleg te gaan met de raad van Woerden over schuifruimte; dat lijkt hem een bijzondere constructie. Uiteraard is hij wel bereid de raadsleden aan te horen. De heer Boerkamp sluit zich deels aan bij de opmerking van de heer De Kruijf. Er is een veronderstelling dat er schuifruimte nodig zou zijn. Hij heeft ook enige twijfel maar wil wel de discussie met de raad aangaan.

1.6 Termijnagenda

De commissie neemt voorliggende termijnagenda voor kennisgeving aan.

2. RUIMTE

2.1 Presentatie van de heer P. Roncken, nieuwe Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (ARK)

De heer Roncken geeft een presentatie over zijn achtergrond en zijn programma, bestaande uit vier onderdelen:

- Veldwerk
- Nieuw Economisch Peil/Partnerschap
- Jong geleerd
- De zure appel

De voorzitter geeft de commissie gelegenheid vragen te stellen aan de heer Roncken.

Mevrouw Poppe laat weten dat de SP zeer geïnteresseerd is in zonnepanelen, maar waarom moeten deze in akkers worden geplaatst? In de weilanden horen koeien en geen zonnepanelen. Er zijn in Utrecht voldoende daken beschikbaar voor zonnepanelen, zonder dat het zure appels worden.

De heer Roncken is benieuwd hoe de andere fracties daar tegen aan kijken. Dit is een goed begin van de discussie.

De heer De Heer constateert dat het programma van de heer Roncken ambitieus is. Een van de werkkringen van de heer Roncken is Wageningen Universiteit. Hij vraagt hoe die werkring hem kan inspireren bij het werk in de provincie Utrecht. Door de heer Roncken werd op verschillende rollen ingestoken. Wat spreker betreft is er nog een vijfde rol mogelijk. Bij belangrijke provinciale plannen, bv. herijking van de ruimtelijke structuurvisie, zullen PS behoefte hebben aan een advies van de ARK, bv. waar knelpunten zitten en waar winst te behalen valt als het gaat om ruimtelijke kwaliteit. Wanneer er door PS belangrijke keuzes moeten worden gemaakt, bv. over bodemdaling of de PRS, dan zou het goed zijn daarover een advies te

ontvangen van de ARK, gericht op de ruimtelijke kwaliteit. Hij vraagt of dit wellicht nog in het programma van de ARK kan worden ingepast.

De heer Roncken antwoordt dat het programmaonderdeel Veldwerk openstaat voor dergelijke vragen, bv. als het gaat om de herijking van de PRS. Wellicht kan er binnenkort eens een moment in de agenda worden gereserveerd om gezamenlijk na te denken over mogelijkheden tot uitwisseling. Een mondeling uitwisseling van informatie lijkt hem effectief, wellicht gevolgd door een tekstvoorstel.

De heer De Heer meent dat de heer Roncken tijdens zijn presentatie in het kader van Veldwerk sprak over kwaliteitsteams, bv. over Hoevelaken. In zijn beleving is de besluitvorming over Hoevelaken door PS reeds afgekaart en is het nu een kwestie van uitvoering. De ARK heeft in de uitvoering een belangrijke rol ten opzichte van GS maar niet meer ten opzichte van PS. Het zou jammer zijn wanneer de tijd bij het onderdeel Veldwerk opging aan kwaliteitsteams terwijl er in een vroeg stadium een advies nodig is over nieuwe ontwikkelingen.

De heer Roncken begrijpt die vraag, hij neemt die mee.

Wageningen Universiteit houdt zich bezig met breed geïntegreerde life sciences. Alle thema's die in de provincie Utrecht aan de orde zijn, komen ook in Wageningen Universiteit langs. Een concrete wisselwerking kan zijn om studenten van Wageningen Universiteit, maar ook van de Universiteit Utrecht of de Hogeschool van Utrecht, voor onderzoek in het Utrechtse in te zetten. Tegelijkertijd wil hij niet al het werk aan studenten uitbesteden, immers, ook de jonge professionals moeten een kans krijgen; ook in dat opzicht heeft hij een verantwoordelijkheid.

De heer De Heer vindt het een boeiend spoor om studenten/jongeren (het derde spoor) in contact te brengen met architectuur.

De heer Van Muilekom dankt de heer Roncken voor zijn in inspirerende presentatie, met name over jongeren, de rol van de provincie in ontwerpessies en het Noorderpark. Feitelijk lopen hier organisatievraagstukken en politieke keuzes door elkaar heen. Hij stelt de volgende vragen:

- Wat gaat de heer Roncken precies doen?
- Wat is zijn meerwaarde ten opzichte van de ambtelijke organisatie? Er wordt in dit huis al veel aandacht aan ruimtelijke kwaliteit besteed.
- De heer Roncken noemde voorbeelden van onderwerpen waar de provinciale commissie leefomgeving ook al over heeft gesproken. Wat is de meerwaarde van de ARK ten opzichte van de provinciale commissie leefomgeving?
- Het CV van de heer Roncken was zeer uitgebreid; is dat relevant voor de functie die hij in deze provincie gaat uitoefenen?

De heer Roncken geeft aan dat ruimtelijke kwaliteit niet uit beeld is. Overigens is er een omslag gaande van ruimtelijke kwaliteit naar leefomgeving. Leefomgeving is zo'n integraal begrip dat het zich in zekere zin verwijderd van de fysieke omschrijving van ruimtelijke kwaliteit en dat het in zekere zin fysieke kwaliteit mist. Het gaat ook over communicatie en over gehoord worden. Een en ander behoort z.i. bij het domein ruimtelijke kwaliteit en daar past hij zijn programma ook op aan, maar daarover kan men van mening verschillen.

De zure appel is klassiek beeldend en kan zelfs ingaan op objecten in het landschap; is het wel een mooi object en hoe lang mag het blijven staan?

Voorts is er het ambitieuze programma voor een ringpark Utrecht of voor het tegengaan van de bodemdaling. Het gaat hier om integrale gebiedsontwikkelingen waarbij naar partnerschappen moet worden gezocht. De economische kant, die hij in landschapsontwikkeling verkiest, is iets anders dan de klassieke

kwaliteitsdiscussie. De vraag is bv. of het tekenen van een kaart wel de oplossing is; z.i. is dat een gepasseerd station. Slim moet worden nagedacht over verdienmodellen en over andere ontwerpen. Ook op dat terrein ziet hij een noodzakelijke verbreding.

Gevraagd werd naar de meerwaarde van de ARK. Uit een beroemd onderzoek naar creativiteit blijkt dat juist een afwijkende positie bijdraagt aan ideeënvorming, creativiteit en breed werkende ideeën. Hij wil graag die afwijkende positie innemen binnen het dynamische werkveld van de ambtenaren en de PCL; deze commissie heeft een andere positie dan hij. Zij werken in de afdeling direct samen met de ambtenaren en hebben zitting in kwaliteitscommissies. Overigens behoeven PS niet altijd naar hem te luisteren. Wel verwacht hij met de functie van ARK een dusdanig effect te hebben op de provinciale organisatie dat daarmee de creatieve output en de inspiratie aanzienlijk wordt vergroot.

Inderdaad is zijn CV uitgebreid; hij heeft zelfs de verkorte versie met relevante informatie doorgestuurd. Hij neemt de opmerking van de heer Van Muilekom in acht dat het wat korter kan.

Mevrouw Ens hoorde dat de heer Roncken vroeg naar manieren van communiceren met PS. Zij nodigt hem van harte uit voor een gesprek met de VVD fractie.

In het licht van de Omgevingswet zijn PS op zoek naar manieren om vorm te geven aan gebiedsontwikkeling en het daarbij betrekken van inwoners en bedrijven. Wellicht dat de ARK ook op dat vlak ideeën kan aanleveren zodat het niet bij het woord participatie blijft maar daadwerkelijk iets gaat voorstellen.

De heer Roncken gaat graag in op de uitnodiging van mevrouw Ens; dat geldt ook voor andere fracties die daar behoefte aan hebben.

Mevrouw Dekker begrijpt dat de heer Roncken als ARK een inspirator en een procesinnovator wil zijn. Zij stelt het op prijs dat heer Roncken ook inhoudelijk aangeeft waar in deze provincie anders met de ruimtelijke kwaliteit moet worden omgegaan.

De heer Roncken geeft aan dat hij nog niet alle gebieden van de provincie Utrecht heeft bezocht; in die zin maakt hij een voorbehoud. Met lede ogen beziet hij de aansluiting tussen de stad Utrecht en het toekomstige Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Daar zit een groot gebied tussen waar wellicht nog meer bezoekers gaan komen. In dat gebied liggen conflicterende belangen en vormen van landgebruik waar nader aandacht aan moet worden besteed. Het zou erg jammer zijn wanneer dat gebied geen samenhang zou krijgen, immers, bepaalde programmaonderdelen zijn verloren gegaan zoals groen om de stad en wisseling van beheerder. De stad Utrecht heeft één van de mooiste leefomgevingen van Nederland en dat kan groot-schalig worden uitgedragen door Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, echter, het tussengebied is daarbij ook van groot belang. De kernrandzone van de stad Utrecht is wat hem betreft een groot punt van aandacht. Hij is er voorts op tegen dat er hele grote zonneweiden gaan ontstaan zonder dubbel ruimtegebruik; daar moet iets op worden gevonden. Dergelijke opgaven moeten wat hem betreft als een innovatiestimulans worden benut. De vraag is dan wat de rol van de provincie is in het ontwikkelen van zo'n innovatie. Wat hem betreft kan dat niet alleen maar bij gemeenten en marktpartijen worden neergelegd.

De heer Van Essen begrijpt dat de heer Roncken wat meer de interactie zoekt en wat minder adviesrapporten wil uitbrengen. Hij kan zich voorstellen dat dat laatste toch wat spanning oproept, ook gegeven de transparantie rondom besluitvorming. Wat betreft interactie is het inderdaad een idee om met de fracties in gesprek te gaan, maar ook de zgn. benen op tafel sessies met de steen in de vijver of een tegendraads idee als gespreksonderwerp lijken hem nuttig. Wellicht kan de ARK in de beeldvormende fase ook een rol spelen wanneer een BOB traject raakt aan de ruimtelijke kwaliteit. De kracht van de presentatie van de

heer Roncken zit hem wat spreker betreft vooral in de beeldende kracht. Hoe gaat de ARK die beeldende kracht gebruiken in zijn adviezen en in zijn manier van werken?

De heer Roncken onderkent dat adviezen ook geschreven en vastgelegd moeten worden. Hij zal zich in die zin zeker laten adviseren. Hij kan zich voorstellen dat hij meewerkt aan een BOB sessie. Wellicht kan hij zelfs een BOB sessie initiëren. De beeldvorming vraagt misschien om andere middelen dan geschreven vormen. Het is bv. de vraag of een blog van zijn hand door PS wordt gelezen; wordt een filmpje of documentaire dat door hem is gemaakt door PS bekeken? Sommige producten dienen de interactie tussen ARK en PS en sommige producten zijn ook bedoeld voor communicatie naar buiten. Hij vindt het leuk daarmee te experimenteren; hij wil ook daarin een inspirerende rol spelen.

Mevrouw Koelewijn vindt natuurbeheer een belangrijk onderwerp en een uitdaging als het om serious landscaping gaat. Zij wijst in die zin ook op het kwetsbare gebied rond Amersfoort. Zij vraagt hoe de heer Roncken daar tegenaan kijkt.

De heer Roncken wil daarover nog geen mening geven omdat hij zich eerst verder in dat gebied wil verdiepen. Amersfoort is de tweede stad van de provincie en heeft een uniek, vlak stuk land en een relatie met het nieuwe land en de oude kust. Deze provincie heeft op de duinen na alle landschappen. Zijn mening over het gebied rond Amersfoort houdt deze commissie nog van hem tegoed.

De voorzitter dankt de heer Roncken voor zijn inspirerende presentatie en de openhartige beantwoording van de vragen.

2.2 Statenbrief benoeming Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit

Op verzoek van de SGP wordt het memo met de beantwoording van GS d.d. 23 november 2015, als reactie op de vraag “wat wordt er gedaan met de adviezen van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit, bij dit agenda-punt ter bespreking geagendeerd. De SGP vindt de beantwoording van de vragen door de gedeputeerde te vaag.

Gedeputeerde Van den Berg komt terug op een eerdere vraag van de SGP en heeft een memo gewijd aan hetgeen er gebeurd is met de vijf adviezen van de vorige ARK. Hij vraagt PS om mee te denken waar en of de adviezen van de huidige ARK in de nieuwe PRS of andere ruimtelijke vormgevingsaspecten kunnen landen. In die zin wil hij zich vooral richten op de toekomst. Hij zal PS actief informeren over de vraag waarom GS een toekomstig advies van de ARK al dan niet willen overnemen. Een alerte en meedenkende houding van PS stelt hij op prijs, ook als het gaat om de adviezen van de ARK.

De heer Van Leeuwen dankt de gedeputeerde voor de snelle beantwoording van de vragen van de SGP. Echter, de antwoorden zijn in zijn algemeenheid erg vaag, gelet op formuleringen als “we nemen het mee” of “het heeft bijgedragen aan”, terwijl de adviezen uit het verleden een duidelijke en heldere richting aangeven. Van de nieuwe ARK verwacht hij nog wat scherpere adviezen; concreet moet dan ook worden afgesproken hoe er met die adviezen wordt omgegaan.

Gedeputeerde Van den Berg merkt op dat er wat betreft ruimtelijke kwaliteit meerdere abstractieniveaus mogelijk zijn. Waar het concreet is, zal hij dat ook concreet aangeven in de zin van “GS vinden dat een uitstekend advies en dat zal landen in een bepaald beleid of instrument.” PS kunnen vervolgens bewaken of dat ook daadwerkelijk gebeurt. Zien PS dat toch anders, dan is het zaak dat dit een onderwerp van discussie

wordt tussen PS en GS. Hij zal PS melden welke adviezen er van de ARK zijn binnengekomen, hoe GS daarmee willen omgaan en in hoeverre adviezen op welke plekken worden overgenomen.

De heer Ubaghs memoreert dat de PVV niet onverdeeld positief is over de ARK in zijn algemeenheid. De gedeputeerde gaf aan dat hij vooral naar de toekomst wil kijken. Toch wil spreker nog even aan het verleden refereren en wil hij een retorische vraag stellen. Denkt de gedeputeerde dat het beleid van GS anders is geweest door het functioneren van de ARK of heeft dat er eigenlijk niet toe gedaan?

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt niet op deze retorische vraag.

De heer Ubaghs vindt dat heel spijtig.

Mevrouw Kotkamp meent dat tijdens het proces van het aantrekken van een nieuwe ARK er met de ambtenaren voor een deel al wat gebeurt met de vragen en adviezen van de adviseur. Herkent de gedeputeerde dat beeld? Wellicht kan bij een volgende terugkoppeling inzichtelijker worden gemaakt, wat de meerwaarde van de ARK is, alvorens een advies ter besluitvorming aan PS voor te leggen. GroenLinks ziet zeker meerwaarde in deze onafhankelijke adviseur die af en toe tegen de stroom in adviezen geeft, zoals net tijdens de presentatie beeldend werd verteld. Het proces is wellicht moeilijk in kaart te brengen en inzichtelijk te maken maar dat zou wel een goede zaak zijn, wellicht ook om de PVV van de meerwaarde van deze adviseur te kunnen overtuigen.

Gedeputeerde Van den Berg herkent wat mevrouw Kotkamp zegt, daar waar de ambtelijke organisatie en de adviseur nauw samenwerken; niet altijd kan exact worden aangegeven wie nu wie inspireert. Voor de besluitvorming is het wel belangrijk te weten of de ARK een stempel heeft gedrukt op een beleidsrichting of beleidsoverweging. Daar waar dat is aan te geven, zal hij dat niet nalaten. Vervolgens wacht hij af of dat al dan niet door PS wordt geamendeerd, gelet op de zelfstandige keuzemogelijkheid van PS ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit.

Mevrouw Dekker begreep uit de presentatie dat de rol van de ARK niet alleen gericht is op de ambtelijke organisatie maar ook op PS. Zijn inbreng zal ook van invloed zijn op de gedachtenontwikkeling van PS. Zij begrijpt de behoefte om precies aan te geven wat het resultaat is geweest van de inbreng van de ARK, tegelijkertijd is dat een valkuil. Het resultaat kan worden afgewogen door de vraag te beantwoorden wat het PS uiteindelijk heeft gebracht en of PS en de ambtelijke organisatie hebben gemerkt dat zij op een andere manier tegen vraagstukken zijn gaan aankijken. Wellicht maakt de ARK geen adviezen op papier maar gaat het juist om het proces dat gezamenlijk doorlopen wordt.

De heer De Heer geeft aan dat hij uit de adviesrapporten van de vorige ARK veel inspiratie heeft geput. GS en PS kunnen hun voordeel met die adviezen doen. Kritischer moet worden gezien of PS veel meer concrete ideeën kunnen oppakken in de komende jaren. O.a. was er destijds discussie over de benoeming van een gebiedsambassadeur voor de groene contouren; in de oude adviezen staan concrete punten voor de invoering daarvan en waar de provincie winst mee kan behalen maar wat nog niet is gedaan. Hij vraagt of de PVV in de adviezen toch nog iets nieuws of een origineel idee is tegengekomen met betrekking tot het landelijk gebied en binnenstedelijke vernieuwing waarmee winst te behalen valt.

De heer Ubaghs vindt dat niet relevant. Het gaat erom wat de adviseur toevoegt aan alle kennis die nu aanwezig is binnen de provincie. De PVV meent dat die informatie ook uit andere bronnen afkomstig had kunnen zijn, zonder daar jaarlijks een fors budget aan te besteden.

De heer Germs komt terug op de presentatie van de adviseur. Hij heeft zich uitgesproken om meer procesmatige bijdragen aan bepaalde ontwikkelingen te geven. Dat spreekt de VVD zeer aan. Zijn fractie zit niet zozeer te wachten op de boekjes van de adviseur; meer waarde hecht hij aan de concrete invulling en inspiratie van de adviseur voor projecten en processen. Zijn fractie heeft vertrouwen in de nieuwe aanpak van de ARK.

Mevrouw Kotkamp ondersteunt de woorden van de ChristenUnie dat ook zij geïnspireerd raakte door de boekjes van de vorige ARK, bv over de knooppunten. Zij heeft daar veel waarde aan gehecht en inspiratie uit gehaald. Ook is zij het eens met mevrouw Dekker dat de adviezen niet alleen voor GS en de ambtenaren bestemd zijn, maar uiteraard ook om PS mee te nemen in ontwikkelingen, soms met behulp van out of the box denken.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.3 Statenbrief gespreksnotitie Herziening Landschapsverordening (Lsv) eerste fase

De commissie wordt gevraagd of de voorgestelde aanpassingen van de Landschapsverordening afdoende zijn om de balans tussen het beschermen van omgevingswaarden en maatschappelijke wensen te herstellen.

De voorzitter geeft eerst het woord aan de inspreker, de heer Wim Hoogendoorn uit Zegveld.

De heer Hoogendoorn leest een inspraakreactie voor.

De inspraakreactie van de heer Hoogendoorn wordt als bijlage aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid vragen te stellen aan de heer Hoogendoorn.

Mevrouw Hoek vraagt of het slootje, waar de heer Hoogendoorn over sprak, zijn eigendom is of dat dit bij de Meije behoort.

De heer Hoogendoorn antwoordt dat het slootje, waarin zijn botenhuis zich bevindt, bij zijn huis hoort; het is particulier eigendom. Het water achter zijn huis, de Meije, hoort bij Zuid-Holland en is eveneens zijn eigendom maar daar heeft het waterschap ook zeggenschap over.

De heer Van Muilekom begrijpt dat de heer Hoogendoorn van oordeel is dat het botenhuis onderdeel is van het landschap maar dat dit ontbreekt in de verordening. Hij vraagt of de inspreker ervoor pleit de verordening in die zin aan te passen, nl. bouwwerken die passen in het landschap vergunningsvrij te realiseren.

De heer Hoogendoorn licht toe dat de verordening zeer ruim is opgesteld maar er ook op wil toezien dat verrommeling wordt tegengegaan. In de Meije zijn lage bruggen en om die reden hebben de bewoners aldaar bootjes van bescheiden formaat.

De verordening staat een botenhuis niet toe. Hij wijst erop dat alle bewoners bij de Meije, grenzend aan de Nieuwkoopse Plassen, een bootje hebben; daar hoort een botenhuis bij.

De heer Van Leeuwen begrijpt dat de buurman van de heer Hoogendoorn een vergunning heeft aangevraagd en ook heeft ontvangen en daar leges voor heeft betaald. Hij vraagt of ook de inspreker een vergunning heeft aangevraagd en gekregen.

De heer Hoogendoorn antwoordt dat hij geen bouwvergunning heeft aangevraagd en die derhalve ook niet heeft ontvangen.

De heer Van Leeuwen begrijpt dat er 9 bewoners zijn aangeschreven maar dat slechts 3 daarvan in de provincie Utrecht wonen; de overige 6 wonen in de provincie Zuid-Holland.

De heer Hoogendoorn licht toe dat die 6 bewoners inmiddels een brief van de RUD hebben ontvangen, dat de eerder ontvangen brief als niet geschreven beschouwd dient te worden omdat de botenhuizen in Zuid-Hollands water liggen.

Hij meent dat er twee jaar geleden in Zuid-Holland een handhaving is geweest. In het algemeen is dat met een sisser afgelopen en is er niet echt tot handhaving overgegaan.

De heer Van Oosterom vraagt of er in de vergunning van de buurman wordt verwezen naar de Lsv van de provincie Utrecht.

De heer Hoogendoorn antwoordt dat hij die bouwvergunning niet heeft gezien. Hij meent dat er door de gemeente niet wordt verwezen naar de provinciale verordening. Wel staat er een algemene zin in over andere regelingen maar Woerden controleert niet op de Lsv. Het hebben van een bouwvergunning was niet voldoende om het handhavingsverzoek in te trekken.

De heer Van Deún vraagt wat de verordening van de provincie Zuid-Holland inhoudt; kennelijk wordt er op een andere manier gehandhaafd dan door de provincie Utrecht. De inspreker voelt zich daardoor kennelijk onheus bejegend.

De heer Hoogendoorn heeft dat idee nog niet. Wanneer hij het botenhuis moet verplaatsen, komt hij bij de gemeente Nieuwkoop terecht. Uiteraard zal hij dan wel een bouwvergunning aanvragen. Dan komt hij vanzelf tegen wat er in de landschapsverordening van de provincie Zuid-Holland staat. Hij heeft dat nu nog niet onderzocht. Hij vindt het erg krom dat een gemeente in 2010 tegen € 700,- leges een bouwvergunning afgeeft terwijl in 2011 de Lsv van kracht wordt en de gedoogperiode tot 2012 loopt. Maar daarna is het voor bestaande botenhuizen over. In zijn beleving is dat wel erg kort door de bocht.

De heer Van Deún verwijst naar de foto van het botenhuisje van de heer Hoogendoorn. Kijkend naar de foto ziet men ook de overkant waar zich een behoorlijke verrommeling voordoet. Is dat een deel van de provincie Utrecht of van Zuid-Holland?

De heer Hoogendoorn antwoordt dat dit een deel is van de provincie Zuid-Holland.

De voorzitter dankt de inspreker voor zijn inbreng en geeft vervolgens het woord aan de commissie.

De heer Van Leeuwen kan zich voorstellen dat het voor een burger verwarrend is wanneer twee provincies twee verschillende types beleid voeren; de ene provincie gaat handhaven terwijl de andere provincie min of meer gedooft. Voorts begrijpt hij dat er 6 van de 9 bewoners ten onrechte door de provincie Utrecht zijn aangeschreven. Is de gedeputeerde het met de SGP eens dat er in zo'n gebied in samenhang met de buurprovincie op een bepaalde manier moet worden ingestoken, om zo een uniform beleid te krijgen? Hij vindt overigens ook dat wanneer er 6 van de 9 situaties worden gedooft, dat ook van kracht moet zijn voor de resterende 3 onder het motto: "meeste stemmen gelden".

De heer Germis verwijst naar de procesnotitie over de aanpassing van de Lsv. De VVD schrok destijds van de gedetailleerdheid van de ingrepen die de provincie Utrecht pleegt; er wordt heel veel geregeld (borden, boten, rommel etc.). Hij vraagt de fracties of er een modus te bedenken valt hoe met wet- en regelgeving moet worden omgegaan. De vigerende Lsv gaat te ver, gelet op het verhaal van de inspreker. In het verleden heeft hij ook vragen gesteld over eierautomaten en boten in IJsselstein. De gedetailleerdheid en bemoeienis met burgers gaat in deze Lsv naar het oordeel van de VVD veel te ver. Hij ziet in de notitie wel enkele positieve ontwikkelingen. Er wordt nu meer ruimte aan borden geboden. Zo was plaatsing van het bord "Provincie Utrecht" langs de provinciale weg niet toegestaan omdat dit te groot was. Het bord "Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug" was eveneens verboden. Het is een goede zaak dat borden nu wel mogen worden toegestaan. Toch blijft er koud watervrees als het gaat om de regels voor boten, gelet op de handhaving in het verleden. De VVD is tevreden over de verruiming die wordt aangekondigd maar dat gaat nog niet ver genoeg. Deze verordening gaat nog steeds erg ver in zijn bemoeienis naar burgers toe. Hij vraagt hoe de andere fracties daarover denken.

Mevrouw Hoek deelt mede dat 50PLUS zich volledig aansluit bij de woorden van de heer Germis. Uit ervaring weet zij dat het soms te gek voor woorden is wat burgers wordt opgelegd, terwijl betrokkenen juist verrommeling met een bootsaver willen tegengaan. Zij vraagt de inspreker of hij de sloot heeft laten graven of gaat het om een bestaande sloot?

De heer Hoogendoorn antwoordt dat het bij zijn woning om een bestaande situatie gaat.

Mevrouw Hoek begrijpt dat het botenhuis op eigen grond van de heer Hoogendoorn staat. Haar vraag is dan ook: "Waar hebben wij het over?" Waar gaat het eigenlijk om en hoe ver gaat de provincie Utrecht?

De heer De Heer merkt op dat deze verordening betrekking heeft op ruimtelijke kwaliteit. Hij heeft behoefte aan een advies van de ARK of deze landschapsverordening veel toevoegt. Wellicht kunnen enkele studenten uitzoeken of de kwaliteit van het Utrechtse landschap voor een deel beïnvloed is door deze verordening. Hij heeft het idee dat de verrommeling in Utrecht minder is dan in andere provincies en dat dit vooral aan deze verordening te danken is, maar hij kan dat niet met cijfers onderbouwen. Hij beseft dat een advies van de ARK voor deze verordening te laat komt, daarom geeft hij nu een voorzet.

Belangrijk is het een balans te vinden tussen ruimtelijke kwaliteit en het stellen van regels. De ChristenUnie kan zich wel vinden in de balans van de enigszins versoepelde nieuwe verordening. Toch moeten er regels en een strak kader blijven om de verrommeling tegen te gaan. Wel moet er een uitzondering worden gemaakt. De ChristenUnie pleit er voor een maximum te stellen aan de omvang van bebording op gebouwen en aan de omvang van vlaggen. Op dat punt is er teveel verruiming. Wel kan zijn fractie zich aardig vinden in de regelgeving wat betreft bebording en vlaggen langs wegen en insteekhavens. Hij vraagt, met het oog op de Meije, in hoeverre er ten aanzien van de Utrechtse Lsv afstemming is geweest met de buurprovincies. Heeft Zuid-Holland een ander beleid voor hetzelfde riviertje? Hij is benieuwd naar de grensgevallen.

Mevrouw Koelewijn sluit zich aan bij de inbreng van de ChristenUnie. Het is belangrijk naar de waarde van het landschap te blijven kijken, ook bij de Meije. Bij de inspreker ging het om een situatie waar sprake is van begroeiing, maar oog moet er ook zijn voor de effecten op open landschappen. Er ontstaan steeds meer situaties dat mensen aan het water gaan wonen. Moet dan in alle gevallen de realisering van een botenhuis of botensaver als een soort vanzelfsprekendheid worden benoemd?

De heer Van Deún merkt op dat de PVV in zijn algemeenheid voorstander is van het handhaven van wetten; ook een landschapsverordening moet worden gehandhaafd. Dat moet wel in alle redelijkheid gebeuren en

in overleg met degenen die het aangaat. Dat lijkt hier niet het geval te zijn. De PVV sluit zich aan bij andere sprekers, met name bij de VVD, en pleit om vermindering van regels. Het gaat nu om een eerste aanzet. Hij vraagt of het hierbij blijft of zal de provincie over een paar jaar weer gaan evalueren en meer regels gaan versoepelen voor de burgers in de provincie Utrecht?

De heer Kroon geeft aan dat gedetailleerde regels van de verordening nodig zijn voor de handhaving; deze dragen bij aan het behoud en het creëren van een mooi landschap. Wel is het goed daarbij te vermelden waarom die regels gesteld zijn en hoe die aan een mooi landschap bijdragen. Die motivatie moet voor iedereen duidelijk worden; dit komt ook niet duidelijk naar voren in de brief van de RUD. Voor het begrip van inwoners en PS-leden is dat belangrijk. Voorts stelt hij de volgende vragen:

- De maximale oppervlakte van 9 m² wordt losgelaten omdat dit beter zou aansluiten bij de wensen uit de maatschappij. Benieuwd is hij naar de wensen uit de maatschappij voor borden of spandoeken, groter dan 9 m². Waar moet hij dan aan denken? Is een groter bord dan 9 m² wel wenselijk voor het landschap en hoe moet dat er dan uit gaan zien?
- Informatieborden langs wegen en natuurgebieden: voorgesteld wordt daarvoor meer mogelijkheden te bieden. Nu mag dit alleen bij de ingang en uitgang van een natuurgebied. Staan deze extra mogelijkheden wel in verhouding tot de recreatieve en informatieve waarde van die borden? Doet dit probleem zich overal voor of alleen bij de grote parken zoals Utrechtse Heuvelrug? Als het om specifieke locaties gaat, is het dan wellicht beter voor die locaties een uitzondering te maken?
- Kunstuitingen met beletteringen: GroenLinks kan zich in die aanpassing vinden. Het is een goede zaak sluireclame te voorkomen. Daar moeten goede eisen aan ten grondslag liggen maar dat wordt in principe ook gesteld.
- Historische schepen: er staat dat het ook moet kunnen gaan om een historisch casco dat wordt gerestaureerd. Zijn vraag is wel wat onder “goed gerestaureerd” wordt verstaan. Kan er ook een modern uiterlijk aan een schip worden gegeven wanneer het casco historisch is? Die ontwikkeling lijkt hem minder wenselijk.
- Tijdens de informatiebijeenkomst over de Lsv werd er ook gesproken over het eventueel toevoegen van cultuurhistorische en archeologische landschapselementen aan de verordening. Hij ziet daar nu niets van terug. Zijn vraag is of dit alsnog een plek zou kunnen krijgen omdat dit kan bijdragen aan het behoud van het mooie Utrechtse landschap.

De heer Overkleeft stelt namens D66 de volgende vragen:

- Naar aanleiding van de inspreker: bestaat er afstemming met de provincie Zuid-Holland als het om dergelijke zaken gaat?
- Uit de brief is de hardheidsclausule verdwenen en daarmee is de mogelijkheid om een uitzondering te maken op de regels niet meer verankerd. D66 vraagt zich af wat de toedracht van het wegvallen van die clausule is en hoe in de toekomst wordt omgegaan met zaken die om andere afwegingen vragen.
- Wat betreft het vrijstellen van reclame-uitingen op eigen terrein, maakt D66 zich daar zorg over. Gesteld wordt dat het risico voor excessen niet groot is. Hoe wordt er mee omgegaan wanneer zich wel excessen voordoen? Wat is de definitie van locatiegebonden?
- Om de regeldruk te verminderen is een aantal regels geschrapt, ook regels waar sommige gemeenten mogelijk op steunen omdat ze zelf al dan niet bewust geen toepasselijke regelgeving hebben. Gaan GS de gemeenten van de wijzigingen op de hoogte brengen zodat ze eventueel zelf maatregelen kunnen treffen?

- De aanpassingen in de verordening daargelaten, vraagt hij waar de gemaakte keuzes op zijn gebaseerd. Wat is daarvan de onderliggende visie? Die helderheid is nodig om gemaakte keuzes op waarde te kunnen schatten. Het zou een goede zaak zijn hierover duidelijkheid te verkrijgen.

De heer Van Muilekom merkt op dat de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het landschap voor de PvdA voorop staat. Zo kijkt zijn fractie ook naar deze verordening, Hij heeft dezelfde vraag als de heer De Heer; wat hoort er al dan niet bij het landschap? Als een bootje bij het water hoort, dan is er ook een botenhuis nodig. In hoeverre kan de nieuwe ARK daar iets over zeggen? In het kader van de reclameborden wordt o.a. aangegeven “locatiegebonden en niet locatiegebonden”. De provincie wil verrommeling van het landschap voorkomen. Is er voldoende handhavingcapaciteit, ook als het gaat om niet locatie gebonden reclameborden? Hij heeft in het buitengebied vaak grote borden gezien, zeker in verkiezingstijd, en deze staan heel lelijk in het landschap.

Mevrouw Poppe deelt mede dat de SP zich in de Lsv kan vinden. Echter, niet duidelijk is waarom er 9 bewoners zijn aangeschreven met de mededeling dat hun botenhuis moet verdwijnen, terwijl een groot aantal daarvan niet in de provincie Utrecht woont. Tegelijkertijd werden er anderen overgeslagen. Zij vraagt dienaangaande om een verklaring. De SP is voorstander van een consequente handelwijze.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de casus van de heer Hoogendoorn. Zij heeft alle fracties horen zeggen dat het in het landschap om kwaliteit moet gaan. Daarover bestaat eigenlijk geen verschil van mening. Breed wordt onderkend dat Utrecht een landschap heeft om te koesteren en om zuinig op te zijn. De insteek met de Lsv is om de knellende punten op te heffen en daarmee een goed toepasbare Lsv te hebben. Niet alle provincies hebben een Lsv. Er zijn ook provincies die geen Lsv hebben, maar die taak aan gemeenten hebben overgedragen, zoals de provincies Noord- en Zuid-Holland en Gelderland. Andere provincies hanteren wel een Lsv maar toetsen deze dan weer op een andere manier of hebben het op andere wijze omschreven.

Onlangs is gebleken dat de landschapsverordeningen belangrijker worden. Zij memoreert in dat verband de brief van de ARK aan de provincies met de toelichting dat de Tweede Kamer behoefte heeft aan meer zorg voor de kwaliteit van het landschap. Dat is door staatssecretaris Dijkema als taak van de provincies benoemd. De vraag is wel hoe kwaliteit wordt toegepast en wordt beoordeeld. Daarvoor zijn regels nodig die ook handhaafbaar zijn. Geen van de fracties heeft daar twijfels over gehad; als er regels zijn moeten die ook worden gehandhaafd. Wel is het de vraag of het zoveel regels moeten zijn en of het wel om de juiste regels gaat. Een aantal fracties heeft vragen gesteld over de wenselijkheid om borden tot een maximum omvang vrij te laten alsmede de locaties, maar de meeste vragen hadden betrekking op de casus van de bootsaver. Zij heeft de brief gelezen die de heer Hoogendoorn van de RUD heeft ontvangen. Zij heeft het voornemen om na te gaan hoe brieven van de provincie naar bewoners worden verwoord. Dat is een punt van aandacht. De heer Hoogendoorn gaf aan dat zijn bootsaver van natuurlijk materiaal is gemaakt. Zij heeft echter ook foto's gezien van bootsavers die van pleximateriaal en van plastic van zeil zijn gemaakt. Bootsavers komen in allerlei vormen voor, en deze zijn lang niet allemaal fraai. De bootsaver van de heer Hoogendoorn daarentegen is wellicht wel toegestaan. De provincie hanteert voor bootsavers een vrij strakke lijn; bootsavers zijn op grond van de Lsv in feite niet toegestaan en er zijn geen ontheffingen mogelijk. Tot 2012 werden ze gedoogd en daarna werd er op bootsavers gehandhaafd. Wel zijn er ontheffingen op andere onderdelen mogelijk en daarin zal de kwalitatieve toetsing wat meer uitdrukking kunnen krijgen. De handhaving van de Lsv wordt niet in eigen huis gedaan maar is uitbesteed aan de RUD. Het benutten van een ontheffing komt in vrij geringe mate voor. Het zou interessant zijn een ontheffing meer kwalitatief te toetsen. Dan

komt er ruimte vrij voor de opmerking van enkele fracties of het mogelijk is de ARK te betrekken bij de vraag wat al dan niet in het landschap kan worden toegestaan. Daarbij tekent de gedeputeerde aan dat, wil men een Lsv in huis hebben, er altijd een grens is. Als de grens 9 m2 is dan knelt het daarboven. Dat geldt voor grenzen van de provincie Utrecht en Zuid-Holland. Het is inderdaad een fout dat er eigenaren van bootsavers zijn aangeschreven die niet op Utrechts grondgebied wonen. De Meije gaat door de provinciegrens heen en bewoners kunnen onder twee verschillende regiems vallen. Verschillende regiems komen ook voor op gemeentelijk en op nationaal niveau; er zit aan maatregelen altijd een grens. Zij meent dat men niet over moet gaan tot het ter discussie stellen van een begrenzing; als er regels moeten worden toegepast moet ergens ook de maat worden gesteld.

De heer De Heer kan zich voorstellen dat er een verschillend beleid voor de Vecht wordt gehanteerd, die geheel in handen is van de provincie Utrecht, en voor de Meije, een grensrieviertje waar slechts drie inwoners van Utrecht wonen en de rest in Zuid-Holland. Hij kan zich voorstellen dat de drie bewoners aldaar ontheffing krijgen van de provincie Utrecht, omdat het weinig zin heeft het beleid te handhaven. Daarentegen is handhaving voor de Vecht door de provincie Utrecht wel van belang. Per water kan er verschil worden gemaakt in de insteek van de provincie.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat dit één van meerdere opties is. GS en PS hebben over deze Lsv gesproken en nagegaan werd wat de mogelijkheden zijn en waar de ruimte gezocht zou kunnen worden. PS hebben daarop gereageerd en dat heeft in een stuk geresulteerd dat nu voor ligt. Daarover hoeft nu niet te worden besloten omdat er nog een nadere uitwerking van de Lsv zal verschijnen. Deze discussie zal daar nadrukkelijk in worden meegenomen. Overigens moet er in welke optie dan ook altijd voor een grens worden gekozen; dat is inherent aan het werken met een verordening.

De heer Overkleeft begrijpt dat er in dit specifieke geval geen afstemming met de provincie Zuid-Holland heeft plaatsgevonden.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de provincie Zuid-Holland geen Lsv heeft. De uitvoering voor het deel, dat onder de landschapsverantwoordelijkheid van die provincie valt, is overgedragen aan gemeenten die dat in hun plaatselijke verordeningen regelen. De vraag is wel of dat ook door gemeenten wordt opgepakt.

Een botenhuis en een bootsaver zijn eigenlijk niet te vergelijken. Een botenhuis valt onder de WABO en daar moet een vergunning voor worden aangevraagd bij de gemeente; dat geldt dan weer niet voor een bootsaver. Bij grenzen doen zich veel verschillen voor. De Meije is daar een scherp voorbeeld van.

De heer Van Leeuwen beaamt dat er destijds over dit onderwerp een informatiebijeenkomst is geweest, echter, een praktijkgeval zoals door de heer Hoogendoorn werd geschetst, kwam daar niet aan de orde. Gaande het proces komen dergelijke knelpunten boven water drijven. Hij verzoekt de gedeputeerde om in het geval van de inspreker te zoeken naar een praktische oplossing.

Gedeputeerde Pennarts regelt dit liever op een goede manier zodat de provincie weer een aantal jaren met de Lsv door kan. Wat de inspreker naar voren bracht, is interessant en informatief. De mogelijkheid bestaat om een aantal onderdelen uit de Lsv nader te beschouwen in de zin van een ontheffing. Een ontheffing is mogelijk bv. bij een insteekhaven of bij landschapselementen maar niet bij een bootsaver. Het is een optie om dat laatste te wijzigen maar dat vraagt dan wel om een kwalitatieve toetsing. Dat wordt in heel beperkte mate gedaan omdat het contact tussen de provincie en de uitvoeringsdienst wat minder is. Wellicht moet dat worden aangepakt zodat de kwalitatieve kant van de Lsv, zoals een aantal fracties noemden, be-

ter kan worden geborgd. Zij vraagt hoe de fracties daar tegenaan kijken. Een en ander kan bij de Lsv wat meer ruimte krijgen, zij het binnen de kaders.

Mevrouw Hoek begrijpt dat de gedeputeerde wil kijken naar de mogelijkheden binnen de regelgeving, dat wil zeggen maatwerk leveren in relatie tot de kwaliteit van het landschap. Zij pleit ervoor verschil te maken tussen bootsavers die in de rivier liggen en de bootsavers die in water op eigen grondgebied liggen. Eigen grond veroorzaakt in beginsel geen verrommeling van het landschap. Voorts vraagt zij of de grens bij de Meije overdwars of in de lengte van de provinciegrens loopt. De ChristenUnie refereerde zojuist aan de Vecht. Ook daar doen zich problemen voor omdat de provinciegrens over de lengte van de Vecht loopt. Zo ligt aan de ene kant Stichtse Vecht, provincie Utrecht en 4 meter verder aan de andere kant Nederhorst den Berg, provincie Noord-Holland. Noord-Holland staat veel meer toe dan Utrecht, dat is ook duidelijk zichtbaar. Overigens kan er ook in de geest van de regelgeving worden gehandeld, om zo tot het gewenste resultaat te komen.

Op de vraag van de heer De Heer, antwoordt mevrouw Hoek dat er grote verschillen zijn tussen Utrecht en Noord-Holland, als het gaat om het tegengaan van verrommeling. Echter, het gaat om de balans in het landschap op de beide oevers zodat dat goed samen gaat. Echter, in dat proces moet betutteling worden vermeden.

Gedeputeerde Pennarts zet uiteen dat er ook op eigen grond wel degelijk verrommeling van het landschap kan plaatsvinden; op terreinen in de provincie, die particulier eigendom zijn, is het soms bar en boos met het landschap gesteld. Duidelijk is dat daar waar grenzen bereikt worden tussen gemeenten en provincies, er sprake kan zijn van andersoortige regelgeving of handhaving. Noord-Holland heeft de Lsv bij gemeenten neergelegd. De vraag is of dat ook schriftelijk is vastgelegd én of gemeenten daadwerkelijk handhaven. Gepleit werd voor maatwerk, maar zo ver wil de gedeputeerde nu niet gaan. Dat impliceert dat er voor iedereen een oplossing kan worden gevonden en dat iedereen zich kan beroepen op een afwijkingsmogelijkheid in de regels. Wat haar betreft is dat niet aan de orde. Met de herziening van de Lsv worden knellende, lastige en overbodige regels geschrapt maar het blijft een feit dat de provincie met deze Lsv de kwaliteit van het landschap wil benadrukken. Dat houdt in dat sommige zaken niet worden toegestaan.

De heer Germs deelt mede dat de kwalitatieve toetsing zijn fractie aanspreekt. Daardoor wordt de verordening wat minder strak ingeregeld. Het is zaak dat goed wordt gekeken wat er wel mogelijk is.

Gedeputeerde Pennarts is blij met de steun van de VVD. Zij weet dat de VVD kritisch is over de Lsv. Met een kwalitatieve toetsing wordt gezien of de afweging kwaliteit meer een plek kan krijgen in de toepassing van de Lsv. Niet om alles maar mogelijk te maken maar om vanuit een soort rechtvaardigheidsgevoel zaken op bepaalde plekken mogelijk te maken. Wanneer de commissie dat ondersteunt, gaat zij daar graag mee aan de slag.

Wat betreft de maximale bebording en vlaggen, vraagt de heer De Heer of het mogelijk is op een flat een enorm spandoek te hangen met een tekst die tot de grond reikt, wanneer daar geen maximum omvang aan wordt gekoppeld. Hij kan zich in verkiezingstijd voorstellen dat dit bv. twee weken wordt toegestaan, maar niet permanent, omdat dit veel effect heeft op de ruimtelijke kwaliteit.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat een flat zich in de bebouwde kom bevindt en daar gaat de Lsv niet over; het gaat daar om gemeentelijke regelgeving. Destijds hebben PS afgesproken dat het in verkiezingstijd mogelijk moet zijn om borden te plaatsen in ruimten waar het normaal gesproken niet mag; voor ver-

kiezingen kan een uitzondering worden gemaakt. De borden zijn eigenlijk altijd een week na de verkiezingen verdwenen; er is dan ook geen reden om hier moeite mee te hebben.

De heer Van Leeuwen laat weten dat de SGP in grote lijnen instemt met het betoog van de VVD. De gedeputeerde gaf zojuist aan dat er ook botenhuizen zijn, die van plastic materiaal gemaakt zijn. Wanneer de provincie de regel ten aanzien van botenhuizen wil verruimen, dient er wel strikt gehandeld te worden wat betreft materiaalkeuze van de botenhuizen. Wat de SGP betreft moet er voor natuurlijke oplossingen worden gekozen; wellicht kan er ook over aanplant worden gesproken zodat de botenhuizen minder opvallen. Verder kan de SGP in grote lijnen met het voorstel instemmen.

De heer Overkleeft vraagt of de gemeenten worden ingelicht over de wijzigingen in de Lsv. Een vraag heeft hij over de locatiegebonden reclame die onbeperkt mogelijk gaat zijn: hoe onbeperkt is dat? Wat is locatiegebonden?

De heer De Heer vraagt het volgende. Iemand gebruikt een hoogwerker buiten de bebouwde kom om een spandoek van boven tot onder op te hangen; mag dat of moet daar een maximum aan worden gekoppeld?

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de vraag van de SGP. Aandacht werd gevraagd voor bootsavers die niet landschappelijk zijn ingepast. Nu doet zij niet de toezegging dat de casus van de heer Hoogendoorn van de baan is; wel is dat een voorbeeld dat tot nadenken stemt. Uiteraard voorziet de Lsv erin dat bootsavers niet toegestaan zijn mits er aan kwalitatieve criteria wordt voldaan. Daar zitten de ontheffingsmogelijkheden in.

Op de vraag van de heer Overkleeft meldt zij dat wijzigingen in de Lsv uiteraard aan gemeenten worden doorgegeven. Regelmatig vindt er een groot provinciaal milieu overleg plaats, door de provincie geïnitieerd, en dergelijke informatie wordt daar uitgelegd, gedeeld en uitgezet.

Een hoogwerker met spandoek van onder tot boven in het buitengebied is niet toegestaan.

Zij zal via de email terugkomen op de vraag van de heer Overkleeft.

De heer Kroon begrijpt dat er voor bootsavers een soort ontheffingsmogelijkheid kan worden toegevoegd. Wanneer daar gebruik van wordt gemaakt, moet dat worden gekoppeld aan heldere criteria. Hij vraagt of er verzoeken uit de samenleving zijn geweest om de 9 m² los te laten. Hij vraagt om welke wensen het gaat. Ook komt hij terug op zijn vraag over het historisch casco van schepen. Wat wordt er precies verstaan onder "goed gerestaureerd"?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat kwalitatieve toetsing inderdaad op basis van heldere criteria dient plaats te vinden. Dat moet uitlegbaar zijn. Het loslaten van criteria voor erven komt voort uit de gedachte dat onnodige regels moeten verdwijnen. Het gaat om erven van mensen zelf. De verkoop van fruit of een eierautomaat op erven leidt over het algemeen niet tot ernstige verstoring van de kwaliteit, al wordt het formaat misschien iets overschreden. Op dit vlak wil de provincie meer ruimte bieden, als het gaat om eigen erf en mensen die tegen een bord of spandoek op hun eigen pand aankijken. Het oordeel dienaangaande ligt bij de particuliere eigenaar.

Wat betreft de vraag over het historisch casco, deelt zij mee dat het niet de bedoeling is dat er allerlei "gedrochten" in het water komen te liggen onder de titel "historisch casco". Hier wordt gerefereerd aan een schip en een pand die bij elkaar horen. Dergelijke situaties komen overigens sporadisch voor. Het gaat dan om een ensemble tussen het vaartuig en het pand.

De voorzitter constateert dat de commissie de nodige suggesties aan de gedeputeerde heeft meegegeven wat betreft de aanpassing van de Lsv. Dit onderwerp komt terug in de PS-vergadering.

2.4 Ingekomen brief van de heer Dool, plantenmarkt Boskoop met betrekking tot verplaatsen bedrijf te Eemnes

Op verzoek van de SGP en de SP is de ingekomen brief ter bespreking geagendeerd.

De heer Dool heeft zich gemeld als spreker om zijn situatie nader toe te lichten.

De voorzitter geeft eerst het woord aan de inspreker.

De heer Dool leest een inspraaknotitie voor die als bijlage aan dit verslag zal worden toegevoegd. Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid vragen te stellen aan de heer Dool.

Mevrouw Ens begrijpt dat de heer Dool wil bouwen op een nieuwer perceel dat hij nog niet zo lang in eigendom heeft. Had het perceel bij aanschaf in het bestemmingsplan de mogelijkheid om daar een grotere bebouwing neer te zetten?

De heer Dool antwoordt dat hij niet op een ander perceel wil bouwen. Hij wil zijn bedrijf verplaatsen om meer ruimte te creëren. Het is niet zijn bedoeling op de andere locatie een heel groot tuincentrum te realiseren. Bij aanschaf van het perceel mocht er geen bebouwing plaatsvinden.

Mevrouw Kotkamp was in de veronderstelling dat, bij aankoop van het perceel, dit al de bestemming had waarvoor de heer Dool het wilde gebruiken. Zij begrijpt dat die bestemming achteraf is ingetrokken.

De heer Dool licht toe dat de nieuwe bestemming 250 m² trekkas en 70 m² bebouwing inhield; helaas is dat nu ingetrokken. Van die bestemming had hij nog geen gebruik gemaakt.

De heer Van Leeuwen begrijpt dat de heer Dool niet wil bouwen maar wil verplaatsen; wat moet er worden verplaatst?

De heer Dool antwoordt dat hij nu 140 m² bebouwing kas heeft; dat wil hij verplaatsen. De gemeente wil op bepaalde gronden meewerken, als de detailhandelbestemming van het ene stuk naar het nieuwe stuk wordt verplaatst. De gemeente heeft hem dat destijds min of meer in het kader van de kernrandvisie toegezegd. In die zin werd er verder met de wethouder gepraat en werd er een ontwerp opgesteld. Echter, nu wil de gemeente alles intrekken. De wethouder die de kernrandvisie ontwikkelde, en waarmee hij in gesprek was, is vertrokken. Nu wordt er over zijn plan niet meer gesproken.

Mevrouw Hoek begrijpt dat het in de situatie van de heer Dool schuifruimte betrof. De inspreker wil zijn bedrijf verplaatsen en het oude perceel leeg achterlaten.

De heer Dool antwoordt dat het huidige perceel de bestemming 'kwekerij' heeft; waarschijnlijk zal dat zo blijven. Het nieuwe perceel heeft ook de bestemming 'kwekerij'.

Mevrouw Hoek gaat ervan uit dat er een voorbereidingsbesluit is genomen maar dat er nog geen nieuw bestemmingsplan is; het oude bestemmingsplan is derhalve nu nog van kracht. De heer Dool heeft de mo-

gelijkheid om bezwaar in te dienen tegen het nieuwe ontwerp bestemmingsplan. Zij gaat ervan uit dat hij op grond van het huidige bestemmingsplan de mogelijkheid heeft zijn wens te realiseren. De heer Dool meent dat de gemeente daar geen toestemming voor zal geven.

De heer Van Leeuwen meent dat een voorbereidingsbesluit betrekking heeft op het voorkomen van het realiseren van plannen die er leven. Dat betekent dat de heer Dool, gegeven de huidige situatie, zijn plan wel kan vergeten.

De heer De Kruijf begrijpt heel goed dat de heer Dool in de knel zit. Hij vraagt wat PS voor de heer Dool zouden kunnen betekenen; immers, PS gaan niet over gemeentelijke bestemmingsplannen tenzij deze apert in strijd zijn met gemeentelijk beleid. In feite is de heer Dool met zijn schrijven naar de provincie enigszins voorbarig. De discussie over zijn casus gaat zich pas voordoen, op het moment dat het nieuwe bestemmingsplan in discussie komt. Dan zal o.a. de vraag aan de orde komen of er op een nieuwe locatie ruimte aan het bedrijf van de heer Dool moet worden geboden. Eerlijk gezegd zullen PS naar zijn mening ook in dat geval niets kunnen doen; de heer Dool dient zich primair tot de gemeenteraad te wenden.

De heer Dool wijst erop dat hij al 38 jaar van doen heeft met de gemeente Eemnes; hij heeft er geen vertrouwen meer in. Discussie met de gemeente is naar zijn mening niet langer mogelijk. Hij wijst erop dat de gemeente Eemnes bij de provincie Utrecht hoort. Hij heeft 38 jaar lang gemerkt hoe deze gemeente heeft gehandeld ten aanzien van wet- en regelgeving; de wijze waarop dat gebeurde is volgens hem niet toegestaan. Zo heeft hij gemerkt dat regels wel voor een ander maar niet voor hem worden toegepast of aangepast.

Mevrouw Kotkamp is het eens met de heer De Kruijf dat de provincie in dit geval niet veel kan doen. Het gaat hier om een gemeentelijke aangelegenheid. De bezwaar- en beroepprocedure gaat pas in werking bij de vaststelling van het bestemmingsplan. Bij een voorontwerpbesluit is dat nog niet mogelijk. Zij vraagt of de huidige bestemming van het nieuwe perceel het toelaat dat daar gebouwd kan worden.

De heer Dool antwoordt dat de gemeente dat heeft ingetrokken.

Mevrouw Kotkamp meent dat, zolang er geen nieuw bestemmingsplan is vastgesteld, het huidige bestemmingsplan nog geldt. Zij gaat ervan uit dat de gemeente bij het instemmingsbesluit het risico op planschade wil beperken. Wanneer dat nog onder het huidige bestemmingsplan valt, dan kan de heer Dool het risico nemen te gaan bouwen en vervolgens bezwaar gaan aantekenen bij de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan. Zij weet overigens niet of zij dit correct verwoord en of dit wel een goed advies is.

Mevrouw Koelewijn vraagt of de heer Dool geadviseerd wordt door een deskundige op het gebied van de ruimtelijke ordening. De heer Dool antwoordt ontkennend. Mevrouw Koelewijn adviseert hem dat wel te doen.

Mevrouw Poppe begrijpt dat het plan, dat de heer Dool eerder bij een wethouder heeft neergelegd, onder het huidige RO beleid valt. Nadat de wethouder was vertrokken, is het plan door de gemeente ingetrokken. De heer Dool bevestigt dat.

Mevrouw Poppe vindt dat een zeer merkwaardige gang van zaken.

De voorzitter dankt de heer Dool voor zijn inspraak. Zij geeft vervolgens de commissieleden de mogelijkheid vragen aan de gedeputeerde te stellen.

De heer Van Leeuwen deelt mede dat ook de SGP dit een wat merkwaardig verhaal vindt. Hij vraagt of de gedeputeerde mogelijkheden ziet om met het college van B&W van Eemes in contact te treden, en wellicht “als smeerolie kan dienen”.

Mevrouw Poppe vraagt de gedeputeerde of de handelswijze van de gemeente wel geoorloofd is. Over de plannen van de heer Dool vonden positieve gesprekken plaats maar dat wordt zo maar van tafel geveegd. Zij vindt dat niet terecht.

Gedeputeerde Van den Berg verduidelijkt dat er een voorbereidingsbesluit is genomen waarin wordt bezien wat er in het nieuwe bestemmingsplan al dan niet wordt toegestaan, los van afspraken of ideeën die er geleefd hebben met betrekking tot de invulling van het oude bestemmingsplan. Daar is geen beroep of bezwaar tegen mogelijk. Wanneer er een voorlopig bestemmingsplan voor ligt, kan daartegen bezwaar en beroep worden gemaakt, tot en met de Raad van State toe. De provincie is nu geen partij, omdat nog onbekend is hoe het bestemmingsplan er uit gaat zien. Gevraagd werd of de provincie over dit specifieke geval in contact kan treden met het gemeentebestuur van Eemnes. Hij staat op het standpunt dat niet te doen. Het gaat om veel meer zaken uit genoemd bestemmingsplan die wellicht vatbaar zijn voor bezwaar of beroep. Hij wijst erop dat de provincie niet op de stoel van de gemeente zit. Het bestemmingsplan zal aan de raad moeten worden voorgelegd; bezwaar tegen de bespreking en het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan moet bij de raad worden ingediend.

De heer De Heer begrijpt dat de gemeente Eemnes bezig was met het opstellen van een kernrandvisie. Komt die kernrandvisie er ook? De provincie dient vervolgens te beoordelen of die visie strookt met de provinciale regels.

Gedeputeerde Van den Berg bevestigt dat er inmiddels een kernrandvisie is opgesteld; die zal moeten worden aangepast wanneer het bestemmingsplan wordt aangepast. De provincie wordt daarbij betrokken, zij het dat de visie uiteindelijk door de gemeenteraad wordt vastgesteld. De provincie zal daar wel kritisch naar kijken. De vragen die de heer Dool stelt, heeft ook de provincie gesteld. Hij heeft bij de gemeente Eemnes geïnformeerd waar het nu precies om gaat. Het is de gemeente en hem niet precies duidelijk wat de betreffende aanvrager exact wil gaan realiseren op het gebied van detailhandel, vervoer, bebouwing e.d. Ook hij adviseert de heer Dool terzake advies op het gebied van de ruimtelijke ordening in te winnen.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

3. WATER/WONEN

3.1 *Statenvoorstel delegatie nautisch beheer: wijziging Waterverordening provincie Utrecht 2009*

De voorzitter memoreert dat de PVV en de SGP vragen hebben over dit statenvoorstel.

De heer Van Deún vindt het jammer dat de overige partijen niet op dit statenvoorstel reageren, gezien de omvang van het bedrag.

Het gaat hier kennelijk om een compromis tussen waterschap en provincie. Vorig jaar heeft deze commissie uitgebreid gesproken over een bijna soortgelijk geval, betrekking hebbend op AGV en HDSR over het doorlaten van water op de Vecht. AGV betaalde HDSR daarvoor miljoenen euro's, echter, dat geld werd niet geormerkt en werd door HDSR uiteindelijk voor andere doelen gereserveerd dan voor de rioolwaterzuivering. Dat trof hem ook in voorliggend voorstel. Provincie en AGV hebben een compromis gesloten over een vergoeding van 350.000 euro per jaar aan AGV, maar dat geld is niet geormerkt zodat AGV dit geld naar de

algemene middelen kan laten gaan. Het komt dan niet ten goede aan het doel, waarvoor het bedoeld is, nl. het vaarwegbeheer, vervanging van beschoeiing en baggerwerk. Mogelijk dat AGV dit achterwege laat, zodat een zelfde situatie kan gaan ontstaan zoals destijds bij HDSR, nl. dat het geld aan iets anders wordt besteed. Hij vraagt de gedeputeerde wat de overwegingen zijn geweest om in de onderhandelingen dat geld niet te oormerken voor het doel waarvoor het bestemd is. Waarom is er geen dienstverleningsovereenkomst afgesloten met AGV met daarin nadere afspraken over de besteding van de gelden? Er wordt geen geld gereserveerd voor de bediening van de vier sluisen. Wat moet dat gaan kosten en waar zou dat uit bekostigd moeten worden? Hoe is dat begroot? Dat komt in dit voorstel niet naar voren.

De heer Van Leeuwen sluit zich in grote lijnen aan bij de reactie van de PVV. In het voorstel staat dat het compromis leidt tot een afwijking van de eerder gemaakte afspraken over een vergoeding van de projectkosten die niet gebaseerd zijn op de werkelijk gemaakte kosten maar op de normkosten. De verwachting is dat de normkosten hoger zullen zijn dan in de praktijk nodig is. De SGP vraagt zich af wat er gaat gebeuren als er geld over blijft. Waar blijft dat? Mag het waterschap dat vrij besteden of wordt dat met de provincie verrekend; krijgt de provincie dat bedrag terug of behoeft de provincie daarna minder te betalen?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht toe dat de provincie Utrecht de IPO richtlijn hanteert, waarin staat dat er bij meer dan 5000 scheepvaartbewegingen reden is voor een kostenvergoeding. In dit geval zou alleen de Kromme Mijdrecht daarvoor in aanmerking komen. AGV heeft ook een gebied in Noord-Holland en Noord-Holland besloot om van deze regeling af te wijken. Dat was voor AGV aanleiding Deltares om advies te verzoeken. AGV wilde nl. een vergoeding hebben voor alle vaarwegen; het ging om 300.000 euro meerkosten. Vervolgens is er een tweede advies opgevraagd, zoals in het memo aan de commissie is verwoord. Daaruit blijkt dat het bedrag dat de provincie jaarlijks en projectmatig aan onderhoud besteedt, hetzelfde blijft. Inmiddels zijn er richtlijnen voor de kwaliteit van de vaardiepte vastgesteld. Een keer per vijf jaar moet AGV rapporteren hoe het met de voorgeschreven vaardiepte staat. Dat is het toetsingskader waar de provincie Utrecht AGV aan houdt wat betreft de kwaliteitsbewaking. Daarbinnen heeft het waterschap ruimte om te schuiven. Voor de sluisen geldt een andere benadering. Sprake is er van een gewijzigde situatie maar die is niet anders dan de oude situatie. Dagelijks onderhoud van de sluisen zit wel in het bedrag maar de dagelijkse bedieningskosten niet. Daarvoor had AGV met twee sluiswachters een soort erfpachtconstructie ontworpen, nl. dat zij inkomsten zouden ontvangen uit het aantal schepen dat voorbij voer; zo kostte het AGV niets. Er is een gewijzigde situatie opgetreden bij twee sluisen: één door een sterfgeval van de sluiswachter. Daardoor moeten er andere afspraken worden gemaakt. Dat heeft niets te maken met de wijziging van deze verordening; dit zou ook in de oude situatie aan de orde zijn geweest.

De heer Van Deún begrijpt dat de richtlijnen en het toetsingskader wettelijk zijn vastgelegd. Zijn vraag blijft wel waarom er met AGV geen afspraken over de beschoeiing zijn gemaakt.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat dit in het bedrag is opgenomen. Daarvoor zijn kwaliteitsrichtlijnen afgesproken. AGV moet daar aan voldoen en de provincie Utrecht toetst daar ook op.

Op verzoek van de heer Van Deún zegt zij toe dat zij de kwaliteitsrichtlijnen naar deze commissie zal zenden.

De heer Van Leeuwen vraagt om beantwoording van zijn vraag over de normkosten.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof meent dat is afgesproken dat AGV voor het genoemde bedrag de werkzaamheden kan uitvoeren. Geeft AGV minder geld uit, dan is de besparing vooralsnog voor AGV.

De heer Van Leeuwen deelt mede dat de SGP er moeite mee heeft dat de provincie Utrecht meer geld uitgeeft dan wellicht strikt noodzakelijk is. Zijn fractie is het daarmee niet eens. Wanneer de gedeputeerde nu stelt dat uitsluitend de werkelijke kosten vergoed zullen worden, en niet de normkosten, dan kan zijn fractie daarmee instemmen. Zo niet, dan blijft zijn fractie een probleem met dit voorstel houden.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof kan dat niet toezeggen. Het gaat hier om een onderhandelingsresultaat op basis van het rapport van Deltares waartegen ja of nee kan worden gezegd. Zij heeft geen ruimte daarvan af te wijken. De provincie toetst op basis van kwaliteit zoals in de waterverordening is vastgesteld. Zij zal de commissie daarover informatie doen toekomen. Wanneer er besparing mogelijk is, dan is deze vooralsnog voor AGV en niet voor de provincie. Zij blijft van mening dat er voor de provincie goede afspraken zijn gemaakt; de provincie is niet meer kosten kwijt dan in de oude situatie het geval zou zijn geweest.

Op voorstel van de heer De Kruijf wordt afgesproken dat deze commissie PS adviseert dit voorstel als een sterstuk aan te nemen, met daarbij de aantekening dat er in de PS-vergadering door de SGP een stemverklaring zal worden afgegeven.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

4. TER INFORMATIE

4.1 *Statenbrief wijziging subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer 2016*

4.2 *Statenbrief vaststellen van het ontwerp Natuurbeheerplan 2017*

4.3 *Memo GS plan van aanpak Van Braam Houckgeestkazerne te Doorn*

5. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.